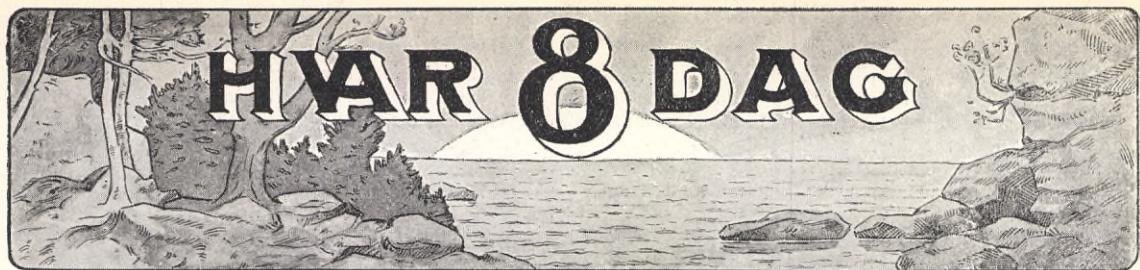

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

3:dje ärg.

Den 10 Augusti 1902.

N:o 45

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *Teofron Adolf Säve* (med 1 porträtt). *Härtigen af Cajanello* (med 1 porträtt). *Pres'dente Sarmie to's chef* (med 1 porträtt). *Betty Hennings* (med 1 porträtt). *Djupets rånarband*. Af H. G. Wells. Öfvers. fr. engel-kan för HVAR 8 DAG. *Stockholmsveckan* (med 8 illustrationer). *Den senaste svenska ballongfarden* (med 3 illustrationer). *Royal aquarium i London* (med 1 illustration). *Nyheter i Köpenhamns Tivoli* (med 2 illustrationer). *Den stora nykterhetsdemonstrationen i Ystad* (med 1 illustration). *Göteborgs nya elektriska spårvagnar* (med 1 illustration). *Vår nordligaste järnväg* (med 2 illustrationer). *Angbåtskollisionen å Elbe* (med 1 illustr.) | *Ögonblicksbild från kulturkampen i Frankrike*. *Veckans porträttsgalleri* (med 24 porträtt).

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1902.

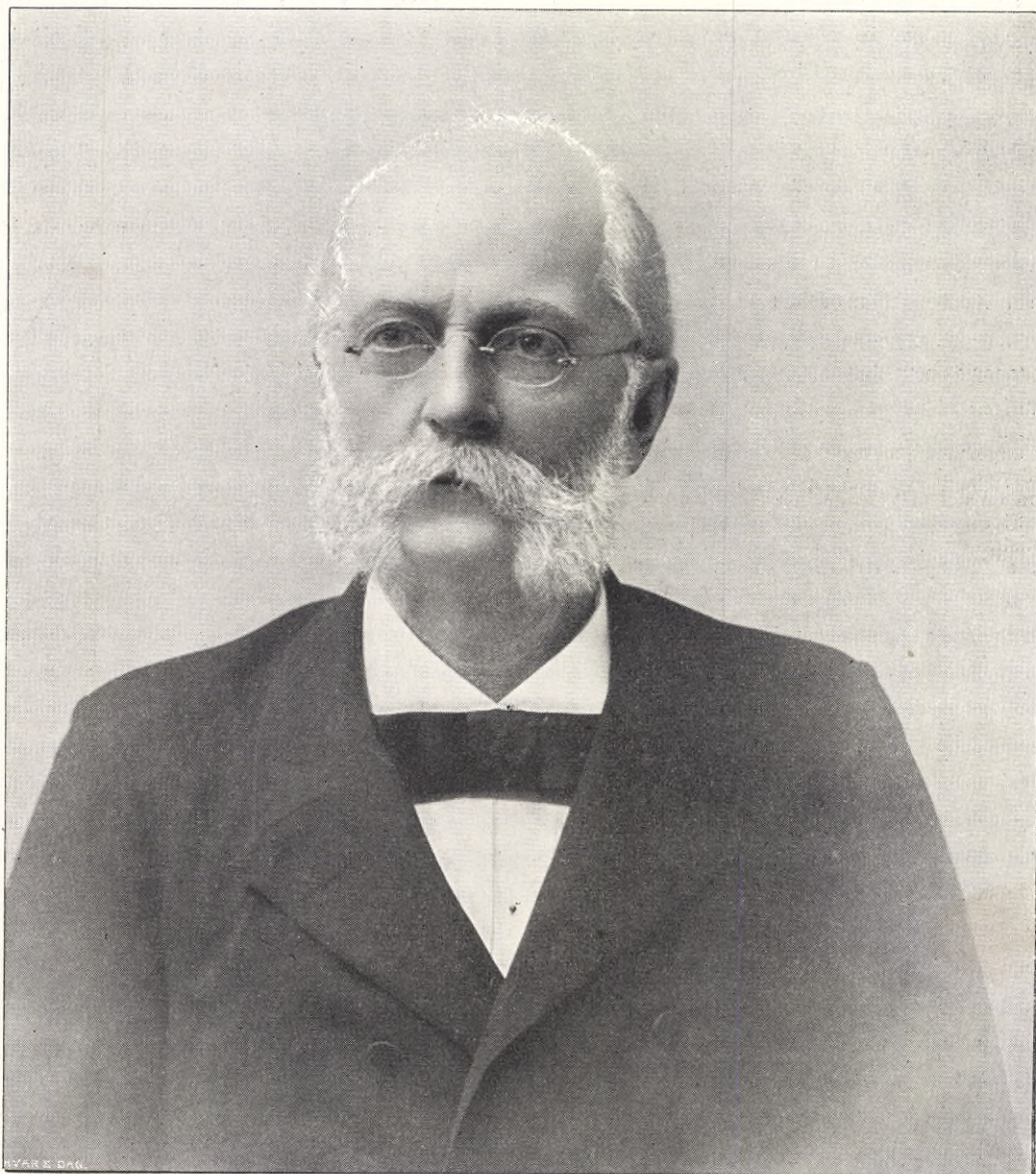

Foto. Gimberg, Stockholm.

TEOFRON ADOLF SÄVE.

TEOFRON ADOLF SÄVE.

Den 24 sistlidne juli fyllde den framstående skolmannen och kunskapsrike historiske författaren, den bemärkte ledamoten af riksdagens första kammare Teofron Adolf Säve 60 år.

S:s fader var den bekante Johan Adolf Säve, teologen och riksdagsmannen, hvilken under den senare delen af sitt lif verkade som kyrkoherde i Mariestad. Den äldre S., som på uppdrag af Hillska skolans stiftare företog en studieresa till England för att taga reda på undervisningsmetoder m. m., var en synnerligen själfständig och frisinnad person.

Af hans söner verkade den äldre, Hjalmar Fredrik August, som lärare i grekiska och latin vid flere läroverk. Han afled emellertid redan vid 32 års ålder, men hade icke desto mindre hunnit att i sina ämnen utgifva flere förträffliga arbeten.

Den yngre sonen, Teofron Adolf, är född i Tuna församling i Medelpad, där fadern vid denna tid verkade som kyrkoherde. 1861 student i Uppsala och 1869 fil. d:r, utnämndes S. vid 28 års ålder till lektor i historia och latinska språket vid Karlstads läroverk, hvars rektor han varit 1883—95.

Det torde icke finnas mer än en mening om det sätt, hvarpå rektor Säve skötte läroverket. Hans klara förstånd, insikter och skicklighet i allmänhet blefvo äfven som de förtjänade, uppskattade i samhället, och under åren 1891—96 fungerade S. som stadsfullmäktiges i Karlstad ordförande.

Liksom sin fader skulle rektor Säve komma att intaga en plats bland Sveriges riksdagsrepresentanter. Han blef vid urtima riksdagen 1892 ledamot af första kammaren för Värmlands län och tillhör allt fortfarande denna kammare. Säve har under hela sin riksdagstid varit ledamot af konstitutions-

utskottet, i början som suppleant, sedan som ordinarie. Han har äfven haft plats i tillfälligt utskott och var 1898 statsrevisor.

Man kan utan öfverdrift påstå, att S. är en af första kammarens bästa talare, som på ett logiskt och formfulländadt sätt vet att framlägga sina åsikter. Af utprägladt konservativt skaplyne, tar han helst till ordet i undervisningsfrågor och konstitutionella frågor. Gent emot Norge vill han, att man skall visa all fasthet. Det är alltid med stor uppmärksamhet, som kammaren följer S:s anföranden.

Hans utmärkta talareförmåga har kanske kommit ännu bättre till synes utom kammaren vid några högtidliga tillfällen, då S. varit den som hållit festtalen. Han har då kunnat gifva sina tankar och känslor fritt lopp, och S. har då både gripit och hänfört sina åhörare.

En viktig del af S:s lifsgärning utgöres af hans historiska författareskap. Han har utgifvit »Käjsarevalet i Frankfurt 1657—1658 och Sveriges underhandlingar därunder», »Riksdagen i Söderköping 1595», större delen af tidehvarvet 1648—1789, och tidskiftet 1848—1871 i Wallis' »Illustrerad världshistoria», »Sveriges historia under den nyaste tiden från år 1809 till år 1875», utgörande 6:te delen af det på Hj. Linnströms förlag utgifna verket »Sveriges historia», »Striden om undervisningsfriheten i Frankrike», »John Ericsson, minnesteckning», m. m. För närvarande har S. under utgifning ett arbete öfver »Napoleon III och det andra franska käjsardömet». Fyra häften ha tills dato utkommit häraf, och den sakkunniga kritiken har med stort bifall mottagit dessa nya, värdefulla alster af den kunnige historikerns och politikerns skickliga pänna.

HÄRTIGEN AF CAJANELLO.

Härtigen af Cajanello, vår berömda författarinna Anne-Charlotte Lefflers make, besöker i dessa dagar ånyo vårt land — det är åttonde gången under en tidrymd af ungefär 12 år — och nu i syfte att studera en del af våra sociala förhållanden och speciellt Stockholms undervisningsväsens tillstånd och administration. Härtigen har tagit in hos sin sväger, professor Mittag-Leffler å Djursholm.

Efter fotograf.

HÄRTIG PASQUALE DI CAJANELLO.

PRESIDENTE SARMIENTO'S CHEF.

Efter fotograf.

Kommandörkaptenen
DON FELIX DUFOURG,
befälhafvare å det argentinska örlogsfartyg, som
nyligen besökte Stockholm.

BETTY HENNINGS.

Foto, Patz, Köpenhamn.

BETTY HENNINGS.

Helt nyligen kunde den stora danska skådespelerskan fru Betty Hennings fira sitt silverbröllop, i det att det var 25 år sedan hon ingick äktenskap med musikförläggaren Henrik Hennings i Köpenhamn. Herrskapet Hennings begick silverbröllopsfesten på svensk botten, i Malmö, och afreste sedan på en bröllopsstripp till Medevi, hvilken brunnsort fru Hennings flera somrar förut besökt.

Betty Hennings är för många svenskar en kär bekant, antingen de sett henne uppträda under något gästspel i Stockholm eller på k. teatern i Köpenhamn eller kanske i Berlin, där hon ju för icke länge sedan i en nordisk ensemble gjorde mycken lycka som Nora i Ibsens »Ett dockhem». Låt oss icke tvista om, huruvida fru Hennings är nordens största skådespelerska eller icke! Det är ju omöjligt att helt undgå årens tyngd, och konsten står heller icke still, lika litet som lifvet gör det. En ny tid kommer och andra fordringar på konsten — och det kan ju hända, att den norska skådespelerskan fru Johanne Dybvad i sin konst har kommit lifvet närmare, än fru Hennings förmått. Men då Betty Hennings var ung, rådde andra konstideal än nu, och det var jämförelsevis sent hon fick spela i de moderna nordiska styckena, hvilket i så hög grad som möjligt söka att fånga lifvet.

Fru Hennings, hvilkens flicknamn är Schnell, föddes den 26 oktober 1850 i Köpenhamn och inträdde vid 7½ års ålder vid k. teaterns därstädes balettskola. Bournonville fäste snart uppmärksamhet vid det täcka och intelligent barnet, hvilket äfven ådrog sig sängerskan fru Sahlgrens intresse, så att den lilla Betty redan vid 11 års ålder fick uppträda i en liten sångroll. Hon utförde sedan småroller både i baletter och skådespel och erhöi undervisning af den utmärkte skådespelaren Hoedt,

hvilken ville, att hon uteslutande skulle ägna sig åt den dramatiska konsten.

Bournonville ville emellertid icke släppa sin lärjunge, och 1866 utförde Betty Schnell för första gången primadonnapartiet i en stor balett, nämligen »Valdemar». Hon intog fullständigt publiken genom det oskuldsfulla behaget i hela sitt uppträdande. Det låg något jungfruligt poetiskt öfver hennes fina gestalt, något mildt tjusande i blicken. Fröken Schnell fick nu den ena stora balettrullen efter den andra, och om hennes krafter räckt till, hade hon nog kommit att allt fortfarande vandra eller, rättare sagt, dansa fram denna bana.

Lyckligtvis — kan man säga — var hennes hälsostillstånd sådant, att hon måste lämna baletten, och hon ägnade sig då uteslutande åt den dramatiska konsten. Hoedt studerade fortfarande med henne, och den 13 dec. 1870 debuterade Betty Schnell som Agnes i Molière's »Fruentimmersskolan».

Det var en högeligen intagande bild, som den unga skådespelerskan gaf af den oskyldiga flickan, hvilkens öde är lagdt i en så hård och kärleks-trängande gammal förmyndares händer. Och den, som i en senare tid sett fru Hennings framställa Agnes, måste ständigt minnas det beundransvärdt uttrycksfulla och skiftande sätt, hvarpå hon säger rollen, det lifliga minspel, som åtföljer orden, det behag, som präglar hela gestalten. M:lle Reichenberg, som på Théâtre Français i Paris med så stort bifall, utfört Agnes' roll, är i jämförelse med fru Hennings, färglös och enförmig häri.

Efter Agnes utförde fru Hennings en mängd andra ingénueroller och utvecklade i alla ett rörande behag. År 1879 kom det äntligen på hennes lott, att spela Noras oändligt fordrande roll i »Ett dockhem», och hon visade då, att hon hade långt flere strängar på sin båge, än man förut i allmänhet trott. Man hade beundrat hennes träffande, sällsynt tydliga, intelligenta och naturliga diktion, finessen i hennes nobla uppträdande, känt sig rörd af den innerlighet hon kunde lägga i dagen — men man hade stundom önskat mera lif, mera fart, mera glöd öfver det hela!

Allt detta kom med Nora. Ingénuen blef kvinna och en kvinna, som kämpade för hela sitt kön. Det var en fullständig karaktär med dess utveckling, fru Hennings visade; det var modern tragedi, hon spelade på det mest naturliga och gripande sätt. Från och med nu hade skådespelerskan förvisso rätt att kallas stor.

Fru Hennings har sedan, som bekant, utfört en mängd roller i de nordiska moderna styckena, och hon har i alla visat sin sällsynta individualiseringsförmåga. Huru djupt hon studerat den mänskliga karaktären framgår af det sätt, hvarpå hon vet att framställa olika, vidt skilda åldrar: hon har lika illuderande spelat lilla Hedvig i »Vildanden», som åtskilliga gumroller. Och man får heller icke glömma, huru hon, när så behöfves, kan stilisera en figur, kan förläna den en romantisk prägel, hålla den i sagostil. Man kan i detta afseende tänka på hennes unga flicka i Rostands »Les Romanesques» och hennes prinsessa i Drachmanns »Der var en gang —».

Fru Betty Hennings utnämndes 1884 till k. skådespelerska, och kvarstår alltjämt vid Köpenhamns k. teater, om hon också nu mera icke uppträder så ofta som förut. Hennes konst är den stora konsten, sträckande sig öfver ett vidsträckt område, präglad af intelligens, skönhet och nobless. Det har funnits och finnes få skådespelerskor af Betty Hennings rang.

O. R.

ÅNGBÅTSKOLLISIONEN Å ELBE.

Efter fotografi.

PLATSEN DER KOLLISIONEN ÄGDE RUM.

Natten till den 21 juli timade å Elbe i närheten af Hamburg en fasansfull olycka i det en stor bogserbåt kolliderade mot en med hundratals lustresande fylld ångare, »Primus». Bilden ofvan, hvarå »Primus» kurs är märkt med P, bogserångarens med H, lämnar en föreställning om hur vid olyckan tillgätt. Omkring hundra personer drunknade och säkerligen hade antalet blifvit än större om icke så många räddats af hjältemodiga personer.

ÖGONBLICKSBILD FRÅN KULTURKAMPEN I FRANKRIKE.

En af den nya franska ministärens första åtgärder har varit att sätta i verkställighet det redan tidigare fattade beslutet om stängande af alla de katolska skolor som stå under de religionspolitiska ordenskongregationernas hägn och hvilka icke

fått särskild, vederbörlig tillåtelse att fortfarande bedriva undervisning. Regeringen inställer hela sin energi på att bekämpa de nationalistisk-klerikala och jesuitiska elementen och en verklig kamp har uppblottat därvid, gatuscener af allvarligaste karaktär äro alldagliga händelser. Vi meddela en gatubild från stängningen af en skola.

Efter fotografi.

EN KATOLSK SKOLA STÄNGES GENOM POLIS.

DJUPETS RÅNAREBAND.

Af *H. G. Wells*. Öfversättning från engelskan för HVAR 8 DAG.

(Eftertryck förbjudes.)

Ända tills den märkvärdiga tilldragelsen vid Sidmouth inträffade, kände vetenskapen endast släktnamnet på det särskilda djurslaget *Haplotheutis ferox*, på grund af en till hälften upplöst tentakel, som uppfiskades nära Azorena, och en i förutnelse stadd kropp, som i början af 1896 fanns af mr Jennings nära Lands End.

I sanning, inom hela den zoologiska vetenskapen finnes intet område, där vi befinna oss i sådant mörker som beträffande botten-cefalopoderna. Det var en ren tillfällighet, som förde till furstens af Monaco upptäckt af bortåt ett dussin nya former under sommaren 1895 — en upptäckt, som inbegrep ofvannämnda tentakel. Händelsevis hade en spermacethval dödat på höjden af Terceira af några hvalfångare, och i dödskampen gjorde djuret ett anlopp mot furstens yacht, förfelade målet, rullade upp under yachten och dog på mindre afstånd än tjugo meter från hans roder. I dödskampen uppkastade djuret ett antal stora föremål, hvilka fursten, dunkelt förstående att de voro besynnerliga och viktiga, lyckades upptaga innan de sjönko. Propellern sattes i gång, och han höll dessa föremål flytande uti hvirflarne från propellern tills en båt hann nedliras. Och dessa exemplar voro ej blott fragmenter af cefalopoder, utan äfven hela sådana, några af betydlig storlek, och alla för vetenskapen okända!

Det ser i själfva verket ut som om dessa stora och rörliga djur, hvilka lefva i de stora hafsdjupen, alltid måste i stort omfång förbli oss obekanta, emedan de under vattnet äro för snabba att fångas i nät, och det endast är genom dylika oförutsedda tillfälligheter, som exemplar kunna erhållas. Hvad *Haplotheutis ferox* beträffar, äro vi till exempel fullständigt okunniga om dess vistelseort, lika okunniga som vi äro om sillens lekplatser eller laxens vägar i hafvet. Och zoologer kunna omöjligt förklara dess plötsliga uppträdande på Englands kuster. Möjligtvis dref hungern dem dit, upp ur djupet. Men kanske är det bättre att undvika alla resultatlösa funderingar och att öfvergå direkt till vår berättelse.

Den första mänskliga varelse, som skådat en lefvande *Haplotheutis*, — det vill säga den första mänskliga varelse, som öfverlevat ett sådant möte; ty ringa tvifvel kan nu råda därom, att den rad olyckshändelser, vid bad och i båtar, som likt en våg svepte rundt Cornwalls och Devons kuster tidigt i maj förra året, att denna härledde sig från samma orsak, — var en f. d. téhandlare, vid namn Fison, som uppehöll sig på ett pensionat i Sidmouth. Det var på eftermiddagen, och han promenerade längs den höga klippstigen mellan Sidmouth och Ladram Bay. Klipporna äro åt detta håll mycket höga, men på ett ställe har man byggt ett slags trappa eller stege upp efter den röda klippväggen. Han befann sig nära denna stege, då hans uppmärksamhet fästes vid hvad han först tog för en flock sjöfåglars strid om något slags föda, som blänkte rödaktigt i solen. Det var ebbtid, och detta föremål befann sig ej endast långt under honom, utan han betraktade det dessutom tvärs öfver en bred sträcka af klippref, betäckta med mörkt sjögräs, här och där omslutande silfverblänkande tidvattensytor. Därtill bländades han af hafvet längre ut.

Då han om ett ögonblick åter betraktade denna scen, märkte han, att han misstagit sig, ty upp öfver denna omnämnda strid kretsade ett antal fåglar, råkor och mäsar för det mesta, de senare nästan bländande ögat när solen träffade deras vingar; och dessa fåglar syntes nu obetydliga i jämförelse med det som först väckt hans uppmärksamhet. Och

kanske ökades hans nyfikenhet ännu mer, då han fann sin första förklaring ohållbar.

Han hade ingenting annat för sig än att roa sig, och han beslöt således att göra dessa föremål, som han upptäckt, hvad de nu än voro, till mål för sin eftermiddagspromenad i stället för Ladram Bay. Möjligen var det någon stor fisk, som råkat stranda där ute och i sin nöd på det sättet plaskade omkring. Han grep sig således an och skyndade ned för den branta trappstegen, görande korta uppehåll vid kanske hvart trettonde steg för att se sig omkring och ånyo betrakta den hemlighetsfulla rörelsen i vattnet.

När han nått klippans fot, kom han naturligtvis sitt mål närmare än förut; men å andra sidan sköt det nu upp mot den af starkt solljus mättade luften, så att det kom att synas mörkt och otydligt. Det som förut syntes blekrödt var nu doldt af en hop tångtäckt kullersten. Men han kunde se att det utgjordes af sju rundaktiga kroppar, själfständiga eller förenade, och att fåglarne underhöllo ett ständigt kraxande och skriande där omkring, ehuru tydligen för rädda att komma närmare.

Mr Fison, upptänd af nyfikenhet, började försiktigt leta sig fram öfver de slippiga stenarne, och då han fann att sjögräset gjorde dem särdeles halviga, stannade han, aftog skor och strumpor och knippade upp sina byxor till knäna. Hans afsikt var endast att slippa plumsa ned i vattnet bland stenblocken, och kanske var han därjämte glad att för ett ögonblick — såsom man i allmänhet är — få återgå till pojkärens friare vanor. Hur som helst är det utan tvifvel denna omständighet han har att tacka för sitt lif.

Han närmade sig sitt mål med all den tillförsikt, som det absoluta skydd fostrar, hvilket det engelska samfundslifvet skänker landets bebyggare emot alla slags vilda djur. De runda kropparne röorde sig af och an, men det var först då han klef upp på stenblocken, som han fick klart för sig den förskräckliga innebörden af sin upptäckt. Denna upptäckt nådde honom tämligen plötsligt.

De runda kropparne skilde sig åt, då han blef synlig uppe å stenblocken, och det blekröda föremålet visade sig vara en delvis förtärd människokropp; men om den var efter en man eller en kvinna, kunde han ej säga. Och de rundaktiga föremålen voro okända, förskräckliga skepnader, till formen något liknande en *Octopus*, med ofantliga och mycket långa, böjliga tentakler, hvilka i stor mängd lågo hoprullade i hafsgyttjan. Skinnen var glänsande, otäckt att betrakta, liknande blankputsadt läder. Munnens nedåt gående byggnad, omgifven af tentakler, den besynnerliga utbyggnaden på denna munnens böjning, tentaklerna och de stora förståndiga ögonen gäfvö åt dessa varelsers hufvud en grotesk likhet med ett människoansikte. De voro af samma storlek, hvad kroppen angår, som välgödda svin, och tentaklerna förekommo honom att vara åtskilliga fot i längd. Där kunde ha varit, ansåg han, sju eller åtta åtminstone af dessa odjur. Tjugo meter längre ut i svallet af det nu återvändande tidvatt-net syntes två andra uppkomma ur sjön.

Deras kroppar hvilade flata på stenarne, och deras ögon betraktade honom med ett ondartadt intresse; men ingenting visar att mr Fison kände sig orolig egentligen, eller att han förstod den fara han lopp. Möjligen berodde denna frihet från rädsla på det slappa utseende deras kroppar erbjödo. Men han kände förfäran naturligtvis och var upprörd

och uppretad vid att se dessa odjur frässa på människokött. Han tänkte att de träffat på en drunknads kropp. Han ropade åt dem, i tanke att kunna drifva dem undan, och då han fann att de ej rörde på sig, sökte han upp en stor tung sten och slungade den mot en af dem.

Och då, sedan de långsamt insamlat sina tentakler, började de alla samtidigt röra på sig i riktning mot honom — först krälände i godt mak, under ett svagt spinnande eller purrande ljud sinsmellan.

I ett ögonblick förstod mr Fison att han befann sig i fara. Han ropade om igen, slungade sina båda skor och gaf sig i väg med stor skyndsambhet. Hunnen tjuvu meter bort, stannade han och gjorde helt om, i tanke att de ej voro så fortfärdiga, och, o fasa, den främstes tentakler började omfatta det stenblock, på hvilket han just stått!

Därvid höjde han åter ett rop, men den gången ej hotande, utan i förskräckelse, och började hoppa, klifva, glida och vada öfver den ojämna sträckan mellan sig och stranden. De höga, röda klipporna syntes plötsligt resa sig på långt afstånd, och han såg att två arbetare, så små att de förekommo honom som varelsar i en annan värld, voro sysselsatta med reparation å klippstegen, utan tanke på det kapplopp för lifvet, som påbörjats nedanför dem. En gång kunde han höra hur odjuren plaskade i bölarna knappt fyra meter bakom honom, och en gång var han på väg att glida omkull.

De jagade honom ända till foten af de röda klipporna och upphörde först när de två arbetarne slöt sig till honom nedanför stegen. Alla tre slungade därefter stenar på dem en stund och skyndade så allt hvad de kunde upp till toppen af klipporna och längs stigen till Sidmouth för att skaffa hjälp samt en båt, för att bärga de hemska kvarlevorna af människokroppen ur dessa afskyvärda djurs våld.

II.

Och liksom han ej redan varit i tillräckligt stor fara, begaf sig mr Fison ut i båten för att utvisa precisa stället för sitt äfventyr.

Då ebb nu rädde, fordrades ganska lång omväg att nå stället, och när båten äntligen befann sig midt för klippstegen, hade den massakerade kroppen försvunnit. Sjön satte nu åter in, täckande den ena slemmiga stenen efter den andra, och de fyra männen i båten — nämligen arbetarne, båtkarlen och mr Fison — riktade nu sin uppmärksamhet från stranden till vattnet under båten. Först kunde de ej se annat än en mörk massa af laminaria och en bortilande fisk ibland. Men deras håg var nu riktad på äfventyr, och de uttryckte öppet sin missräkning. Men snart upptäckte de ett af odjurens simmande genom vattnet på väg mot hafvet, med en underlig rullande rörelse, som erinrade mr Fison om en »ballong captiv». Ögonblicket därpå syntes de långa vaggande stänglarne på laminarian komma i en besynnerlig häftig rörelse, delade sig ett ögonblick, och tre af dessa vilddjur blefvo skumt synliga, tydligen inbegripna i strid om något, som antagligen var en bit af den drunknades kropp. Ögonblicket därefter slöt sig de olivgröna slingorna åter öfver denna i vridningar stadda grupp.

Härvid började alla fyra männen, under stor upphetsning, att slå med årorna i vattnet och att ropa, och de märkte strax en oredig, våldsam rörelse i sjögräset. De upphörde för att kunna se klarare, och så fort vattnet åter var stilla, sågo de — så tycktes det dem — att hela sjöbottnen mellan gräset var fullsatt med ögon.

»Uh — otäcka as!» ropade en af männen. »Fy för den onde — dussintals!»

Och strax därefter började detta otyg höja sig i vattnet omkring dem. Mr Fison har beskrifvit för berättaren denna plötsliga eruption ur den vaggande laminaria-skogen. Honom syntes den taga lång tid; men det antagliga är, att det var fråga om några sekunder bara. På en stund endast ögon, och så talar han om framskjutande tentakler, som här och hvar gjorde öppningar uti det svajande sjögräset. Därefter blefvo dessa ting efter hand allt större, och slutligen täcktes botten med hopslingrade kroppar, och tentakel-spetsar höjde sig mörkt här och där i luften öfver hafssvället.

En kom beslutsamt upp till båtens sida, smetade sig fast där med tre af sina med sugvärtor försedda tentakler, kastade så fyra andra öfver relingen, som ville den antingen välta båten eller klättra upp i den. Mr Fison grep strax båtshaken, och genom att, i fullt raseri, bearbeta de mjuka tentaklarna, tvang han den att afstå. Så fick han ett väldigt slag i ryggen, som nära kastat honom öfver bord, af båtkarlens åra, som af denne begagnades till värn mot ett liknande anfall å båtens andra sida. Men tentaklarna indrogos härvid å ömse sidor och plumsade tillbaka i vattnet.

»Bäst vi ge oss af härifrån», sade mr Fison, som darrade häftigt. Han fattade rorkulmen medan båtkarlen och en af arbetarne satte sig till årorna. Den andre arbetaren tog posto i fören, välpnad med båtshaken, färdig att hugga löst, om fler tentakler skulle visa sig.

Intet vidare samtal fördes, tyckes det. Mr Fison hade sagt sitt afgörande ord, som gillades af alla. Tysta, uppskrämda, med stela, bleka ansikten, sökte de komma ut ur det läge, dit deras obetänksamhet fört dem.

Men knappt hade årorna sänkts i vattnet förrän mörka, smalande, ormlika tåg höllo dem kvar och slingrade sig kring rodet; krypande upp för båtens sidor, med rörelser liksom för att slå knutar, visade sig sugarmarne åter. Männen grepo årorna och började ro; men det var som att ro en båt genom en flytande sammanpackad massa af sjögräs.

»Hjälp här!» ropade båtkarlen, och mr Fison och den andre arbetaren rusade fram för att hjälpa honom få åran att gå.

Så sprang karlen med båtshaken i fören — hans namn var Ewan eller Ewen — upp med en ed och började slå och hugga ned efter båtens sidor, så långt han nådde, efter den bank och tentakler, som nu hängde i klasar ut efter båtens botten. Och på samma gång reste de två roddarne sig upp för att ta djupare tag med årorna. Båtkarlen räckte sin till mr Fison, som började hala sin åra med förtviflans ansträngning, medan båtkarlen öppnade en stor fällkniv, med hvars blad han, sträckande sig ut öfver båtens sida, började hacka och skära på de kring årbladet snoende tentaklarna.

Mr Fison, vacklande vid båtens skakning, med sammanbitna tänder, spasmodisk andhämtning, och ådrorna på händerna uppsvällda, medan han kämpade vid sin åra, kastade på en gång en blick ut åt hafvet. Och där, knappt femtio meter aflägsen, syntes en stor båt styra in emot dem genom det inkommande tidvattnets dyningar, med tre kvinnor och ett barn ombord. En båtkarl rodde, och en liten man i halmhatt med rödt band stod i aktern, tillropande dem. Mr Fison tänkte ett ögonblick på hjälp, men så tänkte han på barnet. Han lämnade strax sin åra, sträckte upp armarne med en förtviflad gest, och ropade af alla krafter till sällskapet i båten att hålla undan »för Guds skull!» Det talar

STOCKHOLMSVECKAN.

ÖGONBLICKSBILDER FRÅN K. S. S. S. KAPPSEGLINGAR VID SANDHAMN.

Under icke alltför gynnsamma väderleksförhållanden har den för segelsportens vänner så betydelsefulla »Stockholmsveckan» gått af stapeln med kappseglingar vid Sandhamn. Med förbigående af detaljerade referat lämna vi några vackra ögonblicksbilder från täflingarne. Ända därhän har vår sommar nått i opålitlighet att den traditionella, praktfulla eskaderinseglingen till Stockholm måste inställas då man icke vågat räkna på det nödvändiga goda vädret.

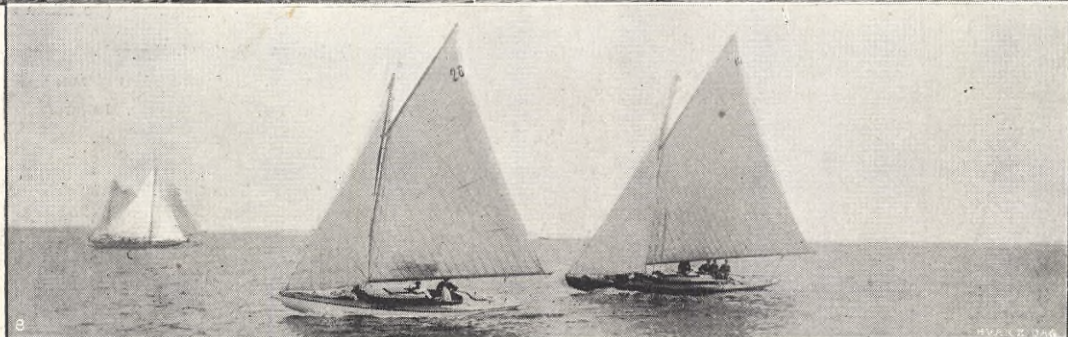
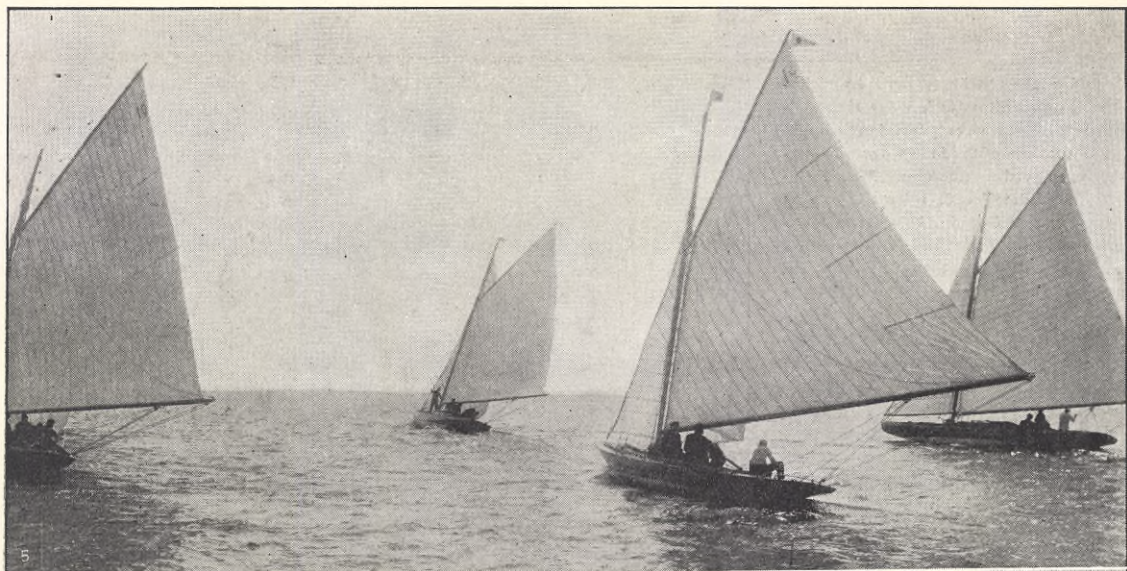
1. K. S. S. S. *Prisdömaren*; från vänster räknadt:
Kontre Amiral Lennman (Eskaderchef),
Rådman R. Öhnell,
Bankdir. Kolmodin,
Docenten Ljungberg.
2. Sandhamn med båteskadern i aftonbelysning.
3. »Svalan» (R. Öhnell).
4. »Snöhvit» (Fru R. Simonson).

(Se nästa sida.)

5. N:o 10. Freja (J. Hygrell).
» 6. Borghild (H. Anderson).
» 14. Margareta (O. Holterman).
» 9. Oberon (E. Roth).
6. Ella (N. Lundberg).
7. Asta (G. Tempelman).
8. N:o 26. Yrhättan.
» 10. Freja (J. Hygrell).

ÖGONBLICKSBILDER FRÅN KAPPSEGLINGARNE VID SANDHAMN UNDER STOCKHOLMSVECKAN.
(Se föregående sida.)

DEN SENASTE SVENSKA BALLONGFÄRDEN.

Fotografier speciellt för HVAR 8 DAG af A. Lindahls fotografiaffär, Stockholm.

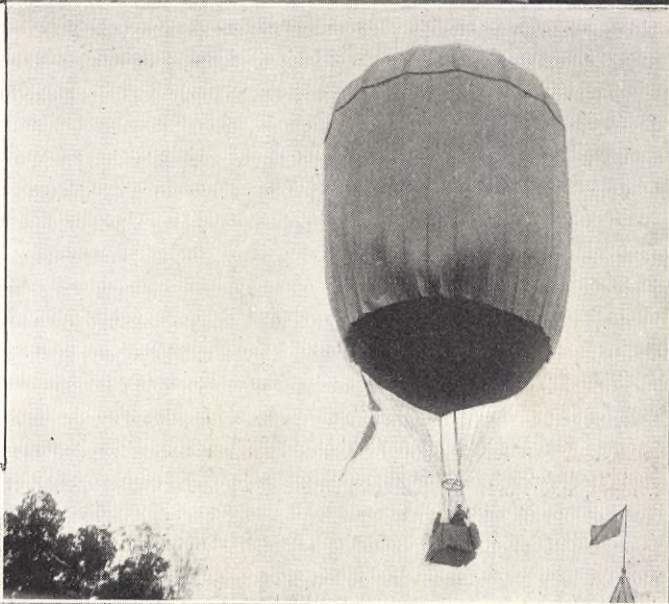

Den 29 juli anträdde kapten Unge, den nya ballongens konstruktör, jämte kapten Swedenborg och ingenjör Fränckel den beramade långfärden til Ryssland. Resan avslutades utan svårare äfventyr efter 14¹/₂ timmas färd i närheten af Nowgorod i Ryssland, vid sjön Ilmen, där nedstigningen ägde rum. Ehuruväl detta första försök utfallit lyckligt nog är väl ballongens hela förmåga ännu ej fullt pröfvad.

* * *

ÖFVERSTA BILDEN: Prinsessan Ingeborg ger kapten Unges ballong namnet »SVENSKE». Vid prinsessans sida prins Carl och prinsessan Thyra af Danmark. Till höger å bilden står, med mössan i hand, en af de djärfve ballongfararne, ingenjör Fränckel.

MELLERSTA BILDEN visar »SVENSKES» uppstigning den 29 juli 1902.

AFSKEDET FÖRE BALLONGENS UPPSTIGNING. Midt å fotografien står kapten Unge bjudande afsked åt den kände meteorologen dr Ekholm. Till vänster å fotografien synes den andre af kapten Unges medresande, kapten Swedenborg (bärande apparater).

ROYAL AQUARIUM I LONDON.

I DAGARNE SÅLDT TILL EN RELIGIÖS SEKT FÖR 6 MILL. KRONOR.

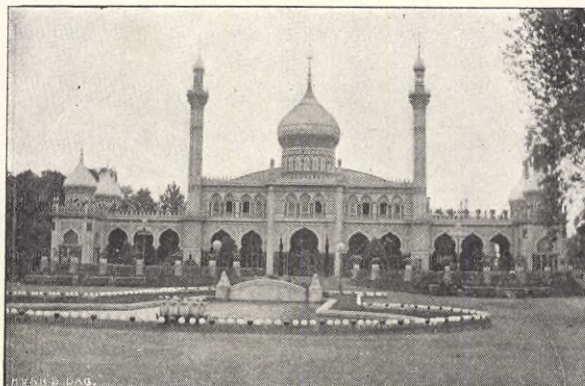
NYMAN & BJÖRK.

Efter fotografi.

En af Londons sevärdheter, det stora varitéetablissemangt »Royal Aquarium», jämte vidliggande »Imperial Theatre» ha för den oerhörda köpeskillingen sex millioner kronor inköpts af Wesley Methodisterna. Afsikten är att uppföra en stor kyrka på platsen der varitéen står, medan Teatern t. v. åtminstone får stå kvar till användning för sitt åudamål. Men man undrar huru teaterns repertoar, i hvilken Mrs Langtry, den kända skönheten, är stjärnan, skall kunna vid-

makthållas med de stränga metodisterna som teaterns ägare. Ingen svensk som varit i London har väl undgått att se åtminstone det yttre af Royal Aquarium, och det omväxlande programmet under föreställningarna har nog varit till förtäring för dess besökare. Vi meddela också en fotografi till minne af det världsbekanta etablissemangt och såsom i öfrigt varande af intresse.

NYHETER I KÖPENHAMNS TIVOLI.

NYMAN & BJÖRK.

Amatörfoto.

DEN NYA KONSERTSALONGEN.

JAPANESERNA I TIVOLI.

(Forts. fr. st. 1. 712)

ej litet för mr Fisons blygsamhet och mod att han ej synes varit medveten om att han här utförde en nobel handling. Den åra han öfvergaf drogs genast under vattnet och kom snart upp igen flytande omkring tjugo meter längre bort.

I samma ögonblick kände mr Fison att båten började häftigt vaggas under honom, och ett hest skrik, ett långt utdraget rop af förskräckelse från Hill, båtkarlen, kom honom att alldeles glömma sällskapet i den andra båten. Han vände sig om och såg Hill lutad öfver den främre årklykan, ansiktet vanställdt af skrämsel, och högra armen prässad och neddragen öfver båtens sida. Han utstötte nu en följd af korta, skarpa rop: »Åh! åh! åh! — åh!» Mr Fison förmodar, att han hållit på med att hacka på tentaklerna under vattenytan och blifvit fattad af dem; men naturligtvis är det nu omöjligt att säga

tillbaka i vattnet. Så rullade han öfver ända, och hans ena stöfvel träffade mr Fisons knä just då denne rusade fram för att gripa fatt i honom. Nästa ögonblick hade andra tentakler snott sig om hans lif och om hans hals, och efter en kort, krampartad strid, som kom båten att nästan kantra, drogs Hill öfver bord. Båten reste sig med en stöt, som nästan kastat mr Fison i sjön på andra sidan och dolde för honom striden i vattnet.

Han stod kvar och sökte behålla jämnvikten, och märkte att den häftiga rörelsen i förening med det inkommande tidvattnet fört dem åter upp till dem med sjögräs betäckta klippblocken. Knappt mer än några meter bort höjde och sänkte sig en sådan klippa vid tidvattnets rörelse — eller syntes så göra. I ett ögonblick ryckte mr Fison åran från Ewan, tog af alla sina krafter ett tag med den, kastade den så,

Foto. Marcus, Ystad.

DEN STORA NYKTERHETS-
DEMONSTRATIONEN I YSTAD.

Den 27 juli samlades i Ystad ett antal af omkring 3,000 skånska och danska nykterhetsvänner och tågade under en ofantlig tillslutning af intresserade och skådelystna till den vackra mötesplatsen i Sandskogen. Flere tal hölls, bl. a. af riksdagsm. L. G. Broomé.

precisat hur det tillgick. Båten hade lagt sig på sidan, så att relingen knappt var tio tum öfver vattnet, och både Ewan och den andre arbetaren slogo med båtshake och åra ned uti vattnet, på båda sidor om Hills arm. Mr Fison ställde sig instinkt-mässigt till motvikt i andra sidan.

Då gjorde Hill, som var en stor, kraftfull karl, en yttersta ansträngning och reste sig i nästan upprätt ställning. Han lyckades, tycktes det, nästan lyfta sin arm upp ur vattnet, men vid armen hängde en härfva af bruna rep, och ögonen på ett af djuren, som gripit fatt i honom, visade sig ett ögonblick öfver vattnet med ett ondskefullt, beslutsamt uttryck. Båten krängde mer och mer, och det grönbruna vattnet strömmade som en kaskad in öfver sidan. Hill slant och föll på sidan öfver båt-kanten, och hans arm med vidhängande tentakler plumsade

sprang till fören — och hoppade. Han kände att han slant mot klippan, och med en förtviflad kraft-ansträngning tog han ett nytt hopp mot en annan sten. Han föll omkull öfver denna, reste sig på knä och stod så upp.

»Se upp!» ropade någon, och en stor gråaktig kropp träffade honom. Han kastades omkull rak läng af den ena arbetaren, och som han föll, hörde han kväfda rop, hvilka han då trodde härröra från Hill. Han fann sig förundrad öfver skärpan och omväxlingen i Hills röst. Någon gjorde ett hopp tvärs öfver honom och en massa skummande vatten hvälfde öfver honom och rullade vidare. Han sträfvade upp på benen, drypande af vatten, och utan att kasta en blick mot sjön, störtade han vidare mot stranden, så hastigt benen förde honom. Framför honom arbetade sig de två arbetarne fram öfver

det med stenar betäckta, grunda vattnet — den ene ett stycke framför den andre.

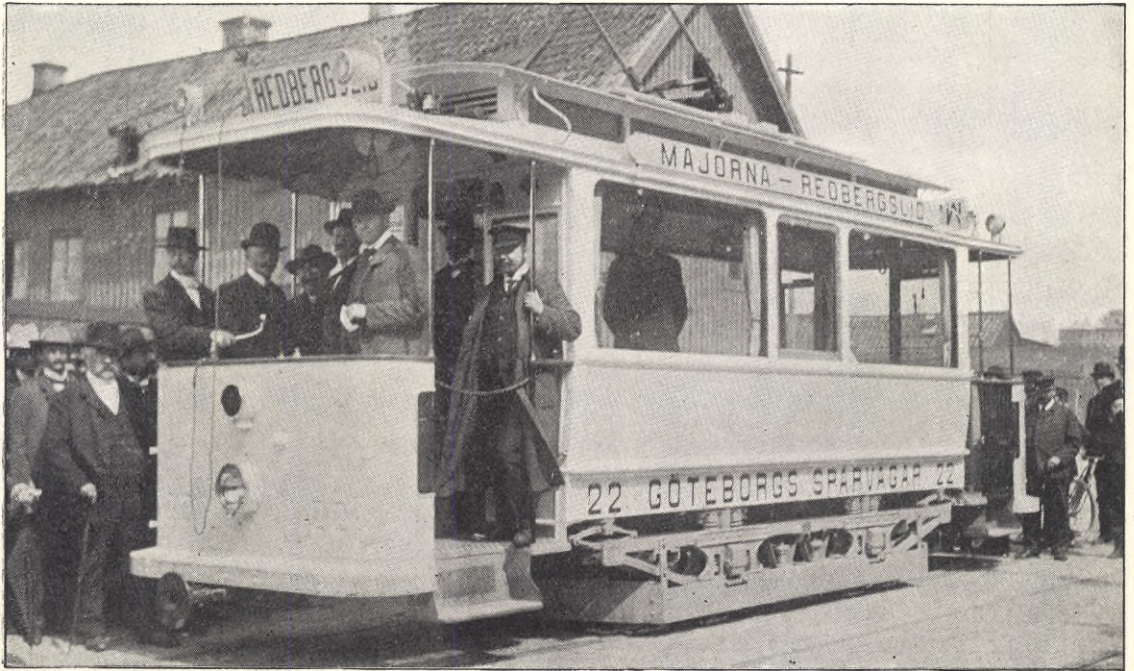
Slutligen kastade han en blick öfver skuldran, och då han fann att han ej var förföljd, vände han sig om. Han greps af förvåning. Från det ögonblick, då cefalopoderna uppstego ur hafvet, hade hans rörelser varit så snabba, att han ej fattat hvad han förehafte. Nu förekom det honom att han plötsligt vaknat ur en elak dröm.

Ty där var himmeln, klar och fylld af aftonsolens sken, hafvet glittrande i detta skarpa ljus, böljornas mjuka slag mot stranden och kranen af mörka klippor. Båten flöt nu på rätt köl och höjdes och sänktes af vågorna ett stycke från stranden. Hill och hafsodjuren, all denna uppståndelse och ångest under kampen för lifvet, allt hade försvunnit som om det aldrig funnits.

Mr Fisons hjärta slog häftigt; hans blod knäppte och vibrerade ända ut i fingerspetsarne, och han andades med svårighet.

detta varit dess värsta angrepp. Mr Fisons berättelse, tagen i sammanhang med den rad af bad- och båtolyckor, om hvilka jag redan talat, och frånavaron af fisk å Cornwall-kusten peka tydligt på en svärm af dessa djuphafs-odjur, som långsamt sökt sig fram till den af ebb och flodvatten berörda kustlinien. Man har sökt orsaken till detta migrerande i hunger; men för min egen del föredrar jag Hemsleys alternativa teori. Hemsley antager att en samling eller ett stim af dessa djur kunnat fått smak för människokött, till följe af något skeppsbrott, som försett dem därmed, och att de sedermera begifvit sig ut på rof, utanför deras vanliga zon; börjande med att anfalla och förfölja skepp, och så slutligen nående den engelska kusten i den atlantiska trafikens kölvatten. Men det skulle ej löna sig att här diskutera Hemsleys beundransvärdt logiska och öfvertygande anförande.

Emellertid ser det ut som om odjurs-skocken denna gång åtnöjt sig med fångsten af elfva män-

Amatörfotograf

GÖTEBORGS NYA ELEKTRISKA SPÅRVAGNAR.

Å vagnen igenkännes spårvägarnes nye chef, ingenjör Edström, (med ett papper i hand) samt styrelseledamöterna hrr Boman och Henriques; främst nedanför vagnen står styrelsens ordförande hr August Koch.

Någonting saknades. Under några sekunder kunde han ej tänka tillräckligt klart att förstå hvad detta kunde vara. Solen, himmeln, hafvet, klipporna — hvad var det? Då ihågkom han den större båten med de lustfarande. Den hade försvunnit. Han undrade om han inbillat sig det hela. Han vände sig om och såg de två arbetarne stå sida vid sida under ett utsprång af de höga röda klipporna. Han tvekade om han skulle göra ett sista försök att rädda Hill. Hans fysiska krafter tycktes plötsligt svika honom, lämnande honom planlös och hjälplös. Han vände sig mot land, vacklande och vadande emot sina två följeslagare.

Han såg sig ännu en gång tillbaka, och där lågo nu de två båtarna; den ena längst ut till sjös, rullade häftigt, med bottnen upp.

III.

Så tillgick det när *Haplotheutis ferox* visade sig på kusten af Devonshire. Hittills har

niskor, ty för så vidt man vet, funnos i den andra båten tio människor, och man känner med säkerhet att ingen af dem visade sig sedermera i Sidmouth den dagen. Hela kusten mellan Seaton och Budleigh Satterton patrullerades hela dagen och natten af fyra båtar tillhörande »Preventive Service». Alla voro beväpnade med harpuner och huggare, och allt som kvällen skred, slöto sig till dessa ett antal andra armerade, af enskilda personer utrustade båtar. Mr Fison deltog ej i någon af dessa expeditioner.

Fram mot midnatt hördes höga nödrop från en båt ett stycke ut till hafs, sydost om Sidmouth, och man såg, att en lanternan svängdes på ett besynnerligt sätt därute — af och an, upp och ned. De närmaste båtarna skyndade genast till stället. De djärfva personerna i denna båt — en sjöman, en präst och två skolgossar — hade faktiskt, sade de, sett odjuren passera under båten. Dessa varelser

voro, synes det, liksom andra djupvattens-organismer, fosforlysande, och man hade sett dem flyta, fem famnar djupt eller så, genom det nattsvarta vattnet, tentaklerna indragna, och liksom sofvande rulla omkring i djupet, men dock ordnade till en samlad kilformig fylking mot sydost.

Dessa personer berättade, med stora gester, hvad de sett, fragmentvis, allt efter som den ena båten efter den andra kom längsides. Slutligen befanns en flottilj på åtta eller nio båtar församlad därute, och i nattens tystnad förnams ett sorl af röster som från en marknadsplats. Ingen syntes egentligen sinnad att anställa jakt efter odjuret; ingen hade heller vapen eller erfarenhet för ett dylikt riskabelt företag, och snart — kanske med lättade sinnen — styrde alla in mot stranden.

Och nu återstår att omtala det märkvärdigaste i hela detta märkvärdiga från djupet utsända plundringståg. Vi äga ej den ringaste kännedom om dessa djurs senare rörelser, ehuru hela den engelska sydväst-kusten nu var på benen. Men det kan ha sin betydelse att här anteckna, att två veckor och två dagar efter denna Sidmouths-affär en levande *Haplotheutis* kastades upp på dynerna vid Calais. Den var levande, ty flera vittnen sågo dess tentakler i konvulsivisk rörelse. Men antag-

ligen befann den sig i döende tillstånd. En person vid namn Pouchet anskaffade ett gevär och sköt djuret.

Detta var sista uppträdandet af en levande *Haplotheutis*. Inga andra syntes till på den franska kusten. Den 15 juni flöt en död kropp i land nära Torquay, nästan hel, och några dagar senare upphämtade en båt från »Marine Biological» stationen, som verkställde dragningar utanför Plymouth, ett i föruttnelse stadt exemplar, som bar ett djupt sår efter en huggare. Hur det andra exemplaret ljugit döden är ej godt att säga. Och på sista dagen i juni badade en artist vid namn Egbert Caine i hafvet nära Mewlyn; han kastade plötsligt upp armarne, utstötte ett högt rop och försvann under vattnet. En vän till honom, som badade i närheten, gjorde intet försök att bistå honom, utan sam skyndsamt mot land. Detta är det sista faktum man känner rörande detta tåg af rånnare från de stora hafsdjupen. Om det verkligen är sista gången, man skådat dessa gräsliga djur, därom är för tidigt att ännu yttra sig. Dock tror man, och man har i sanning hvarje skäl att så önska, att de nu återvändt till de stora hafvens mörka, sollösa djup, ur hvilka de så oväntadt och af så oförklarliga orsaker uppstigit.

VÅR NORDLIGASTE JÄRNVÄG.

NÅR SISTA SKENAN FÖR LULEÅ—OFOTENBANAN Å SVENSK SIDA UTLADES.

Foto. Melander, Malmberget.

FÖRSTA TÅGET FRAMME VID DEN MED SVENSKA OCH NORSKA FLAGGOR UTMÄRKTA RIKSGRÄNSEN, ända fram till hvilken å svensk sida skenorna äro dragna. I fonden synes fjället »Wassitjokki».

Den 16 juli utlades vid Vassijaure sista skenparet å Gellivare—Ofotenbanan på svensk sida. Stunden var naturligen högtidlig och efterlängtd; ej minst för dem, som dessa långa år under svåra naturförhållanden haft sitt arbete vid

denna i vårt land enastående banbyggnad och, isolerade från nära nog allt, länge väntat befrielsens timme. Man kunde också under dagarne från den stund rälsläggaretaget började höras och visa sig märka en allmän »ljusning» i allas ansikten

VECKANS : PORTRÄTT:

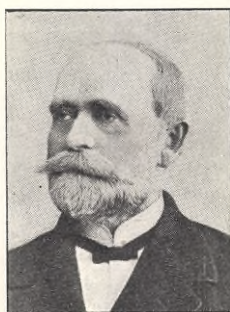
S. GUMELIUS.

25-årsjubileum af sin affär. Nya annonsbyråns tillvaro frade fröken *Sofia Gumelius* i Stockholm den 28 juli. Fröken G. gaf middag på Hasselbacken för öfver 100 personer, samt hugfästade i öfrigt dagen med en gåfva af 10,000 kr. till pensionsfond för sin personal.

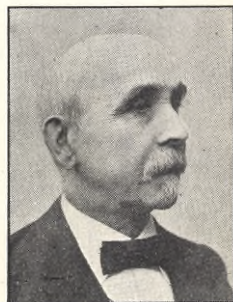
C. W. STENBECK.

83 år fyllde den 23 juli grosshandlaren i Gefle *Carl Wilhelm Stenbeck*. S. har varit borgare i Gefle sedan 1849.

FR. WANNHOLM.

76 år fyllde den 20 juli Sveriges till tjänstestånden äldste länsman kronolänsmannen i Esphults distrikt *Fr. Wannholm*. W. som förra året kunde fira guldbröllop med tjänsten, innehar sedan flere år guldmedalj för nit och redlighet i rikets tjänst.

J. MEISEL.

Den 22 juli ingick i sitt 76:e lefnadsår Sveriges förste nottryckare herr *Julius Meisel* i Stockholm. M. är ännu i ålderns senhöst vid full vigör och af samma vän-sälla, humoristiska sinnelag som i yngre dagar.

G. FREDRIKSON.

70 år fyllde den 31 juli f. teaterdirektören *Gustaf Fredrikson*. Vi hänvisa till No 5 af H. 8 D. 3:de årgång, däri en utförlig biografiskt jämte helsidesporträtt finns införd.

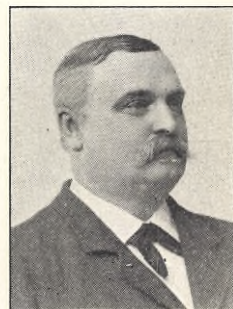
A. R. L. STACKELBERG.

60 år fyllde den 19 juli majoren i armén, kaptenen vid kongl. Andra Lifgrenadier-Regementets reserv greve *August Reinhold Louis Stackelberg*.

I A. BOBERG.

Den 5 augusti fyllde f. d. stationsföreståndaren vid Högsjö *I. A. Boberg* 60 år. B. tog förra året afsked med pension efter 37 års tjänstgöring som ordinarie vid statens järnvägar.

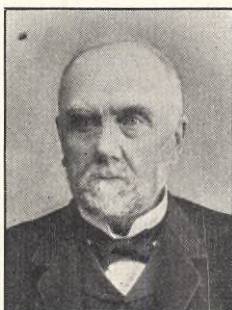
F. LETH.

Apotekaren *Fredrik Leth* i Karlshamn fyllde den 27 juli 60 år och var med anledning af högtidsdagen föremål för talrika lyckönskningar från när och fjärran.

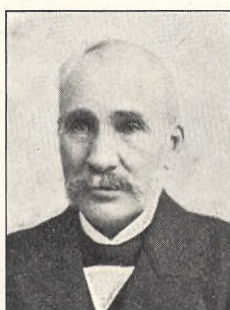
J. KJELLQVIST. †

Den 12 juli afled i Hvalstad kyrkherden, f. kontraktsprosten, *J. Kjellqvist* närmare 86 år. För sitt kall och sin församlig lifligt intresserad har han under det fjärdedels sekel, han varit församlingens herde, varit verksam å skilda områden. Han sörjes närmast af maka.

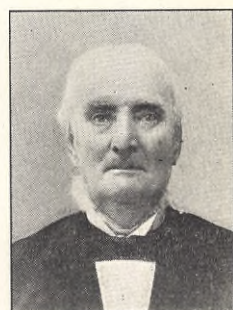
A. ESON FAHLBECK. †

Den 22 juli afled på Munkedal f. d. possessionaten *A. Eson Fahlbeck* 85 år gammal. Den ättidne, i sin krafts dagar en duglig jordbrukare, sörjes närmast af barn.

O. M. OLSSON. †

I Sefle afled den 30 juni köplingens näst äldste borgare, handlanden *Olof Magnus Olsson* i en ålder af 75 år. O. var en man af gammaldags tro och heder, enkel, anspråklös och flärdfri.

A. A. ADAMY. †

Danske vice konsuln i Vester-vik *Adam August Adamy* afled den 19 juli därstädes, i en ålder af 72 år.

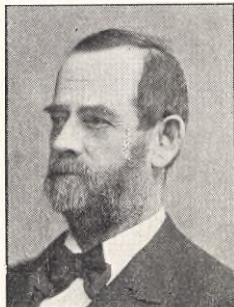

GALLERI

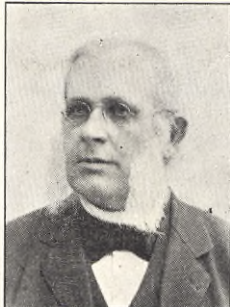
E. SWANSTRÖM. †

Den 18 juli afled i Luleå förre postmästaren *Erik Swanström*, född i Oviken 1829. S. var t. f. postinspektör i Östersund 1857—1869, samt utnämndes 1860 till postmästare i Nordmalng och 1876 i Luleå.

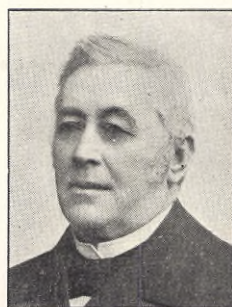
G. V. KUMLIÉN. †

I Sköfde afled den 28 juli t. d. regementsskrifvaren vid Skaraborgs regemente, sedermera kamreraren vid statens järvärstaktori i Eskilstuna *Georg Victor Kumlén* vid 71 års ålder. Han sörjes närmast af maka och barn samt syskon och en stor vänkrets.

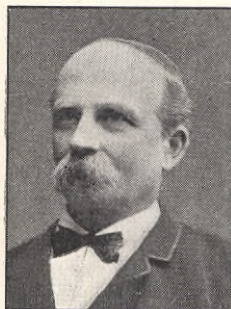
J. F. E. SVANLUND. †

F. d. telegrafkommissarien i Karlskrona, föreståndaren för tekniska yrkesskolan där, och slöjdinspektören i Blekinge *Johan Fredrik Eberhard Svanlund* afled den 29 juli, 70 år gammal. Han sörjes närmast af maka och barn.

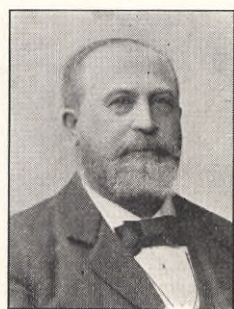
E. PETERSSON. †

Nyligen afled i Stockholm bagerimästaren *Erik Pettersson*, något öfver 67 år gammal. P. etablerade sin affär 1867 och var i allo en hedersman. Han sörjes närmast af maka, tolf barn och barnbarn.

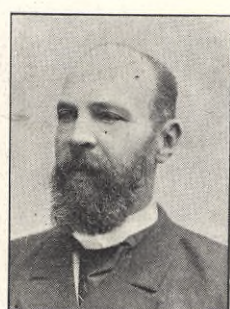
O. M. HULTIN. †

Den 21 juli afled jägmästaren *Otto Maximilian Hultin* i en ålder af 66 år. H. var i många år trafikdirektör vid Nässjö—Oskarshamns järnväg. Ytterst samvetsgrann, musikaliskt begåfvad och med ett omfattande bildningsintresse, sörjes han af maka, barn och många vänner.

K. H. RYDBERG. †

Apotekaren i Växjö *Knut Herman Rydberg* afled den 14 juli, i en ålder af 59 år. H. var mångårig ledamot af drätselkammaren i Växjö och innehade flere andra kommunala uppdrag därstädes. Han sörjes närmast af maka och barn.

F. W. MANNERSTRÅLE. †

Bruksägaren *Filip Wilhelm Mannerstråle* på Ulfhäll invid Strengrås afled den 23 juli i en ålder af 59 år. Den oflidne, närmast sörjd af maka och barn, var en verksam man, hvilken inom sin kommun och sin ort innehaft ett stort antal förtroendeuppdrag.

O. LANDTBLOM. †

Den 23 juli afled vid Saltsjöbaden disponenten vid Hamburgerbryggeriet *Odd Landtblom*, 53 år gammal. L. var en i sitt fack studerad och mycket erfaren man, hvilken äfven var direktör för Asylen för Pauvres hontoux. Han sörjes närmast af maka och barn.

C. S. COYET. †

F. d. löjtnanten i Skånska husarregementets reserv *Carl Salomon Coyet* afled den 18 juli på sin egendom Sörby, född 1822. C. var ordförande i kommunalnämnden, styrelseledam. af mosskulturforeningen, ledamot af Örebro läns hushållningssällskaps förvaltningsutskott m. m.

S. FORSSÉN. †

Den 23 juli afled i Stockholm postexpeditören *Sven Forssén*, 48 år gammal. F. hade varit postmästare vid Mjölby och Grythyttedens postkontor och var en duglig och värderad man. Han sörjes närmast af hustru och barn.

J. R. N. SÄTTERHOLM. †

Den 12 juli afled i Stockholm tjänstemannen i järnvägsstyrelsen *Johan Robert Niclas Sätterholm*, i en ålder af 33 år. Efter aflagda studentexamen blef S. året därpå kontorsskrifvare i milkontoret. Han sörjes närmast af far och broder.

D. E. BURMAN. †

Den 22 juli afled genom vådaskott byggnästaren *O. A. Burmans* i Göteborg son, *David Emanuel Burman*, endast 19 år gammal. B. var en synnerligen skotsam, arbetsam och förhoppningsfull yngling.

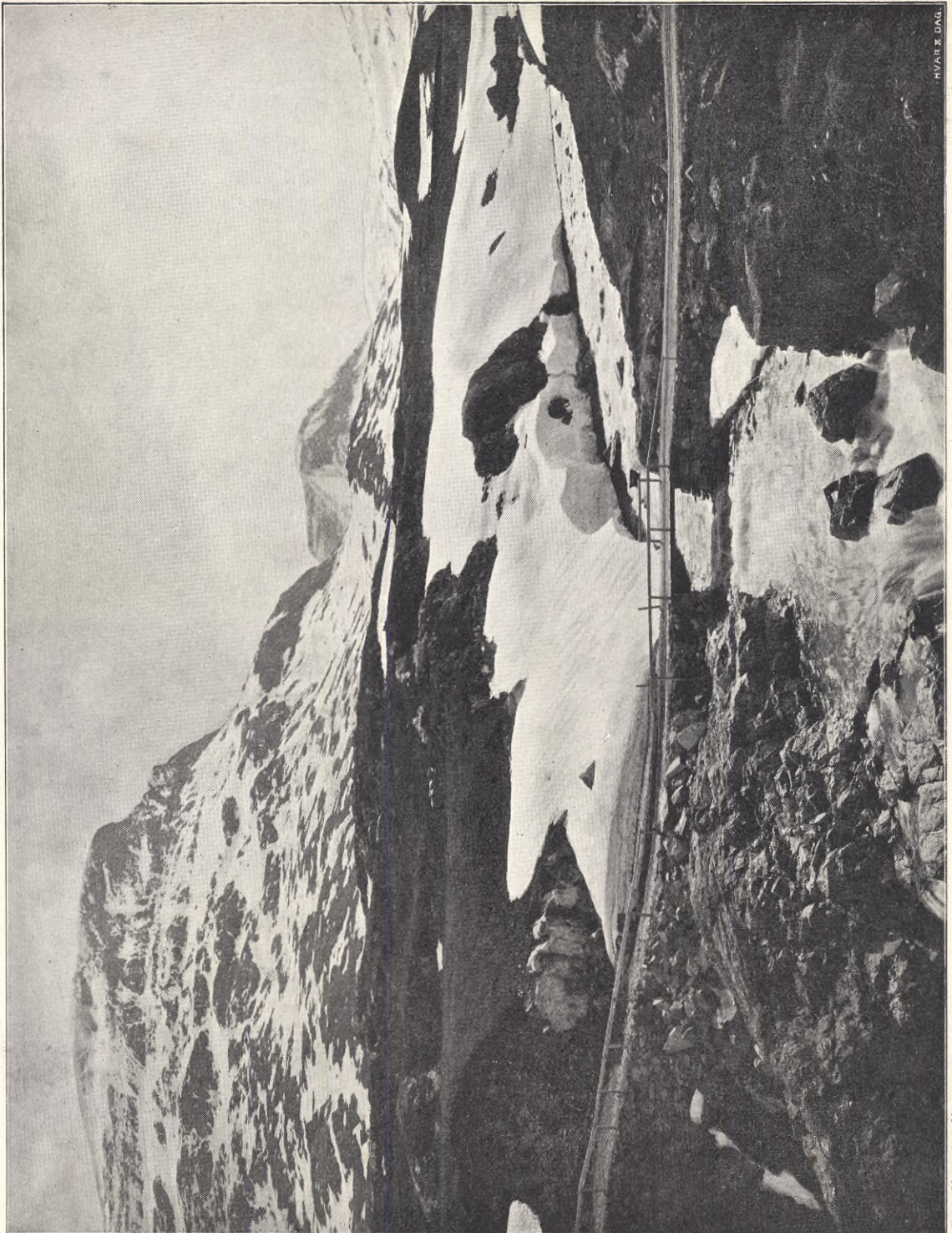

Foto. Metander, Malmberget.

»SOMMARMOTTIV», FRÅN WASSIJAURE, NÄRA RIKSGRÄNSEN, där Luleå—Ofötenbanan skall gå fram. Fjället Wassijokki med fjällbäcken Wassijokk
Fotografien är tagen i juli månad 1902.

(Forts. fr. sid. 719)

och den högtidliga stämningen följde sedan med till målet, riksgränsen, där nu stänger med svenska och norska flaggor blifvit resta. När sista skenparet spikats framträdde chefen för banbyggnadens norra distrikt löjtnant Fogelmarck och, framhålland: stundens betydelse i allmänhet och det intresse, hvarmed denna banbyggnad följts af vårt land, tackade han med några varma ord rälsläggarna för fullbordandet af ett mödosamt arbete. Härefter följde ett fyrfaldigt lefve för Sverige, hvarefter den mycket enkla men synnerligt högtidliga akten

afslutades med svensk lösen, som ekade ut bland de omkring liggande fjällen.

*

Vi återgäfvö i Nr 42 en bild af »världens nordligaste kafé» efter fotografi från Vassijaure. Från Hammerfest erhöå Red. häromdagen en upplysning om att denna vår uppgift var oriktig och att den lilla norska staden vill behålla äran af att äga »världens nordligaste kafé».